

Tisztelt Képviselő Testület!

A BKK Zrt. tervezési közbeszerzési eljárást indított a Budapest Főváros Önkormányzatának megbízásából, a Pesti fonódó villamoshálózat II. ütem tervezésére. Az ajánlati felhívás 2024. augusztus 9-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben. A Fővárosi Közgyűlés 2025. április 30-án tárgyalta meg a „Javaslat a Pesti fonódó villamoshálózat II. ütem – Bajcsy Zsilinszky úti villamosvonal tervezési feladatával kapcsolatos döntések meghozatalára” tárgyú előterjesztést, és az előterjesztésben szereplő határozati javaslat jóváhagyása alapján 2025. június 5-én megkötésre került a BFFH és BKK között a „Pesti fonódó villamoshálózat II. ütem - Bajcsy Zsilinszky úti villamosvonal tervezése (Deák tér és Lehel tér közötti szakasz)” tárgyú fejlesztési megállapodás.

Az eredményes eljárás lefolytatását követően a szerződéskötésre 2025. szeptember 29-én került sor és 2025. október 6-án lépett hatályba.

A tervezési feladat az egyes koncepciókat magában foglaló döntéselőkészítési dokumentáció, az engedélyezési és kivitelezési tervek elkészítése mellett az engedélyezési eljárások lefolytatását, a hozzájárulások megszerzését, a kivitelező kiválasztására irányuló ajánlattételi dokumentáció összeállítását, továbbá a megvalósíthatósági tanulmány és a környezetvédelmi hatástanulmány elkészítését is magában foglalja, a XI. kerület tekintetében a Kelenföld vasútállomás mellett kialakítandó végállomás esetében.

A feladattal megbízott Főmterv Zrt. bemutatta részünkre az Etele téren tervezett új villamos végállomás létesítésére vonatkozó alternatívákat, melyek az 1. sz. mellékletben tekinthetők meg. Minden verzió azzal számol, hogy a jelenlegi Vasút utcai végállomás kapacitása nem megfelelő és elhelyezkedése is előnytelen, ugyanakkor szükséges, hogy az 1-es villamos vonalával üzemi kapcsolat kerüljön kialakításra.

1. változat

A jelenlegi Vasút utcában található nyomvonalat a pályaudvari régi felvételi épülete előtt tovább vezetné és az új aluljáró után, a Volán autóbuszállomás magasságában alakítaná ki az új végállomást.

Ez a verzió üzemi kapcsolatot egyrészt a Volán autóbuszállomás megkerülésével (A változat), vagy az Etele téren keresztül (B változat) alakítaná ki.

2. változat

Új, jelentős méretű hurokvágányt hozna létre a tér egészét megkerülve az alábbi útvonalon:

A Vasút utcából egy vágányt tovább vezetve, a pályaudvar régi felvételi épülete alakítaná ki a végállomás leszállóhelyét, majd a Volán autóbuszállomás magasságában a műszaki tárolóhelyeket. Ezt követően a villamosok egy hurokvágányon érkeznének meg az 1-es villamos jelenlegi végállomása mellé, ahol a felszállóhely lenne kialakítva.

A villamosok ezt követően egy vágányon, a Somogyi úton keresztül érnék el a Bartók Béla utat.

3. és 4. változat

Mindkét változat a Vasút utcai végállomás teljes felhagyásával számol és a Somogyi úton jelölné ki mindkét irány új nyomvonalát.

Mivel az 1-es villamos jelenlegi végállomása gigantikus kialakítása ellenére sem tudná a fonódó villamosvonalakat is kiszolgálni, annak bővítése szükséges.

A 3. változat a jelenlegi végállomás és a Volán autóbuszállomás után építené ki az új végállomást, a 4. változat pedig a Volán autóbuszállomás épülete felé, oldal irányban bővítené a villamosvégállomást.

Miután Újbuda Önkormányzata korábban egyértelműen elvetette a Somogyi úton a villamosvágányok visszaépítését, szükségesnek látom, hogy elvi határozatot fogadjunk el az Etele teret érintő, fővárosi átalakítási elképzelésekről.

Véleményem szerint a 3. és 4. változat túlméretezett, már-már pályaudvar méretű villamosvégállomást hozna létre, egyrészt rontaná a Volán autóbuszállomás gyalogos és buszos megközelíthetőségét, másrészt városképileg is megkérdőjelezhető.

Ráadásul mindkét változat a Somogyi útra tervezi a kétirányú villamosközlekedés kiépítését, ami jelentős mennyiségű parkolóhely felszámolásával és a várható zajterhelés miatt bizonyosan lakossági tiltakozásokkal járna.

A 2. változat kevesebb parkolóhely felszámolásával járna, de minden más kérdésben a 3. és 4. változat negatív hatásait hordozza.

Az 1. változat egy viszonylag kevés konfliktust okozó javaslat. A villamosvonal tovább vezetése a lakóházaktól távol történne, a végállomás pedig, egy jelenleg senki által nem használt területen kerülne kijelölésre.

Üzemi kapcsolatként a B változat tűnik kedvezőbbnek, mivel az más telek igénybevételét nem igényli és kb. a tér korábbi felújítása előtti nyomvonalon kötné össze a fonódó és az 1-es villamos vonalát.

Sajnálatos módon egyik terv változat sem számol a tér építkezéssel nem érintett részének átalakításával, mivel erre a tervező nem kapott megbízást.

A fentiek alapján javaslom, hogy Képviselő-testület hozzon elvi állásfoglalást a megismert tervekről a mellékelt határozati javaslat szerint.

Budapest, 2025. december 2.

Erhardt Attila